

statter en handling med sprog. Fx siger de: »Og så legede vi, at vi var på arbejde, og nu skal vi sove.« I overensstemmelse hermed sammenligner Vejleskov (1994) legehændlingerne hos børn på fire, seks og otte år og finder, at i takt med stigende alder bliver legen mere intens.

I takt med legeerfaringer og tiltagende alder bliver rollelegen mere målrettet, bl.a. skal legehændlingerne i visse sammenhænge være helt i overensstemmelse med virkeligheden, fx stoppede børnene op i en leg og diskuterede, »hvad en politibetjent gør i virkeligheden«. Altså et tegn på, at legehændlingerne udføres mere bevidst og målrettede, og at reglerne bag rollerne træder tydeligere frem. Det danner grundlag for, at børnene begynder at kunne mestre regellegene, der er kendetegnet af, at det ikke mere er rollerne og situationerne, der er fastlagte, men reglerne og opgaven (Leontjev, 1963). I takt med denne udvikling opstår langsomt en begyndende bevidsthed om egen virksomhed. Børnene bliver i stand til at tænke over, hvad de leger, hvordan de leger og hvorfor. En bevidsthed de bruger til målrettet at diskutere, hvordan legen skal gennemføres. Leontjev (1963) beskriver denne langsomt voksende bevidsthed om egne handlinger som udvikling af læremotivation eller metakognition. Læremotivet eller evnen til at træde tre skridt tilbage og betragte og reflektere over egen virksomhed dannes ifølge Leontjev (1963) gennem tre hovedetaper. Men det må antages, at summen af børnenes erhvervede erfaringer via rollelegen bidrager til iværksættelse af denne psykiske udvikling. Med andre ord: Nye psykiske strukturer dannes via leg.

Efter Elkonins mening (1978) består legens hovedbetydning i dens indflydelse på udvikling af nye motiver og behov. Der sker en bevægelse bort fra de ubevidste motiver hen imod mere bevidste motiver. Når fx de fireårige børn leger far-mor-børn, gør de som de voksne, dvs. de imiterer de voksne, og her er deres motiv ubevidst. Når de seksårige leger den samme leg, er handlingerne tilsyneladende de samme, men den seksårige pige vil ikke bare gøre som moderen. I hendes bevidsthed er hun mor, hun lever sig ind i rollen, hun identificerer sig med den voksne. Barnets tiltagende bevidsthed om, at det forestiller sig at være voksen (barnet bruger også vendingen »det er bare noget vi leger«) samtidig med, at det føler sig som barn, medfører dannelsen af et nyt motiv: at ville være voksen og at kunne udføre de voksnes funktioner. Barnet bliver bevidst om, at det kræver tilegnelse af ny viden og nye færdigheder. Herigennem dannes læremotivet gradvist (Broström, 1995).

I rollelegen bruger børnene hele tiden sproget. De forhandler og aftaler ved hjælp af sproget. Men det bliver ikke blot brugt som redskab til at formidle et indhold. I legen dyrker børnene også sprogets forside, de leger med ordene og anvender ofte en sætningsmelodi, og fordrejer stemmen i overensstemmelse med rollen, hvilket antages at udvikle en metafonologisk kompetence (Vedeler, 1987), som bl.a. er nødvendigt for at kunne udvikle skrive- og læsefærdigheder (Lundberg, 1984).

Husk observation af Ida og Emil da de legede Superhelte.

Viden om hvordan man kan styre og regulere leg mens man leger...

Anvende - forstå stemmens brug

FONOLOGI:
Lyds funktioner i sprog

kilde: Broström: Børns lærerige leg - Psyke & Logos 2002, 23, 451-469